

AARHUS KOMMUNES BIBLIOTEKER

BRUG NETTET
LÆR AT SØGE EFFEKTIVT!

LÆR AT SØGE EFFEKTIVT!

Her i folderen får du:

- Tips og tricks til, hvordan du bedst søger information.
- En præsentation af gode databaser til informationsøgning.

Bliv oprettet som bruger på Aarhus Kommunes Biblioteker – så kan du låne bøger og få adgang til netbaserne.

Ønsker du at anvende biblioteket og dets fysiske materialer, skal du være opmærksom på, at du som oprettet bruger på Aarhus Kommunes Biblioteker også har mulighed for at anvende flere af kommunens biblioteker uden for den bemandede åbningstid.

Se hvornår dit lokale bibliotek er åbent for dig på Aarhus Kommunes Bibliotekers hjemmeside www.aakb.dk/biblioteker.

INDHOLD

- 04 | Kom godt i gang med søgningen
- 05 | Gode og generelle råd om søgninger
- 06 | Aarhus Kommunes Biblioteker
- 07 | Bibliotek.dk
- 08 | Litteratursiden.dk
- 10 | Er du bruger?
- 11 | Forfatterweb
- 12 | FaktaLink
- 13 | Infomedia
- 14 | Ebrary
- 15 | Student Resources in Context
- 16 | Science in Context
- 18 | Få mest muligt ud af Google
- 20 | Hvad kan jeg stole på?
- 21 | Hvor finder jeg flere netbaser?
- 22 | Informationssøgningskema

Databaserne i denne folder har en farvekode, som angiver deres primære målgruppe.

Engelsksprogede databaser, særligt relevante fra 2.g/3.g

Dansksprogede databaser, særligt relevante fra 1.g

Grundlæggende databaser – relevante for alle fra 8. kl.

4 KOM GODT I GANG MED SØGNINGEN

Tænk over dit emne, inden du går i gang:

- Bliv klogere på dit emne: hvem, hvad, hvor, hvornår og hvorfor.
- Start med at søge bredt og på overordnede begreber.
- Udvælg relevante aspekter og brug mere specifikke ord.

5 GODE OG GENERELLE RÅD OM SØGNINGER

1. Start i god tid!
2. Find det bedste sted at starte.
(f.eks. bibliotek.dk eller aakb.dk).
3. Tjek for stave /slåfejl.
4. Prøv med andre ord, synonymer m.v.
5. Finder du ingenting?
Har du tjekket punkt 2, 3 og 4?
 - Brug mere overordnede begreber – f.eks. tegneserier frem for Walt Disney.
 - Prøv at søge på engelsk.
6. Finder du alt for meget?
 - Søg mere specifikt – f.eks. på Mickey Mouse frem for Walt Disney.
 - Se hvordan du gør dine Google-søgninger bedre på side 18.
 - Hvis sidens søgefunktion tillader det, så prøv at afgrænse din søgning ved at vælge mellem emne, forfatter, materialetype, år eller sprog – det kan du f.eks. på aakb.dk.

6 AARHUS KOMMUNES BIBLIOTEKER

På aakb.dk kan du se, hvad du kan låne på bibliotekerne. Du kan søge i bibliotekernes materialer og benytte online medier og netbaser.

- Søg i over 300.000 materialer – bøger, cd'er, tidsskrifter, dvd'er mv.
- Få adgang til netmedier som netfilm, ebøger og netlydbøger.
- Få adgang til netbaserne.

Hvornår er aakb.dk god?

- Når du ønsker overordnet information om et emne.
- Når du vil låne materialer.
- Når du gerne vil have bøger eller andre medier (lydbøger, tidsskrifter, film, musik) om et emne.
- Når du vil have adgang til netbaser.

7 BIBLIOTEK.DK

En fælles portal til alle offentlige danske biblioteker og deres materialer.

- Se, hvad der findes på alle danske folkebiblioteker.
- Bestil materiale til afhentning på dit lokale bibliotek – uanset hvor i landet det er.
- Find artikler fra tidsskrifter, aviser og websider.
- Få tilsendt artikler til din mail via Digital Artikelservice.

Hvornår er *bibliotek.dk* god?

- Når du ikke kan finde nok materiale på dit lokale bibliotek.
- Når du søger efter specifikke emner – også på andre sprog.
- Hvis du ønsker artikler om et bestemt emne.

8 LITTERATURSIDEN.DK

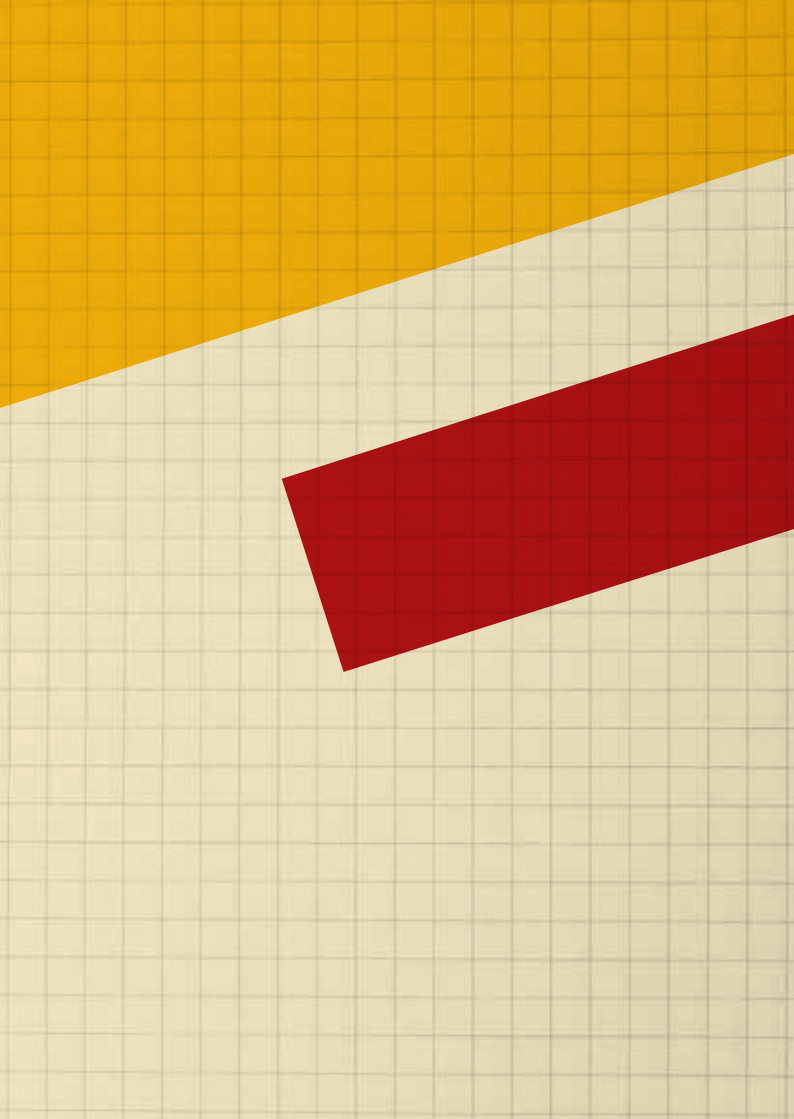
Bibliotekernes fælles litteraturformidlingside.

- Læs anmeldelser.
- Find analyser af skønlitterære værker.
- Hent inspiration til læsning i litteraturlister og temaer.

Hvornår er Litteratursiden.dk god?

- Når du er på jagt efter en analyse eller beskrivelse af en periode.
- Når du ønsker inspiration til din læsning.

10 ER DU BRUGER?

De følgende databaser kræver, at du er oprettet som bruger på biblioteket og at du logger ind via aakb.dk.

Du finder baserne ved at klikke på *Netmedier » Netbaser*. Her er baserne delt ind efter emne. Nogle databaser dækker flere emner og findes derfor under flere emnekategorier.

11 FORFATTERWEB

Et online forfatterleksikon over danske og udenlandske forfattere, også børne- og ungdomsforfattere samt illustratorer.

Få adgang via aakb.dk » *Netmedier* » *Netbaser* » *Litteratur & Biografier*.

- Læs portrætter af skønlitterære forfattere og illustratorer.

Hvornår er *Forfatterweb* god?

- Når du søger viden om en bestemt forfatters liv og værker.
- Hvis du vil have tips til analyse og henvisninger til mere stof om forfatteren.

12 FAKTALINK

Indeholder artikler, der giver overblik og uddybende information om aktuelle og samfundsrelevante emner. Samlingen opdateres og øges løbende og omfatter mange links og henvisninger.

Få adgang via aakb.dk » [Netmedier](#) » [Netbaser](#) » [Opslagsværker](#).

Hvornår er FaktaLink god?

- Når du vil have et struktureret overblik over et emne.
- Når du vil have belyst forskellige aspekter af emnet.
- Hvis du skal bruge artikler om aktuelle emner, der endnu ikke er skrevet så mange bøger om.
- Hvis du har brug for hjælp til videre læsning – kig i kildehenvisningerne.

13 INFOMEDIA

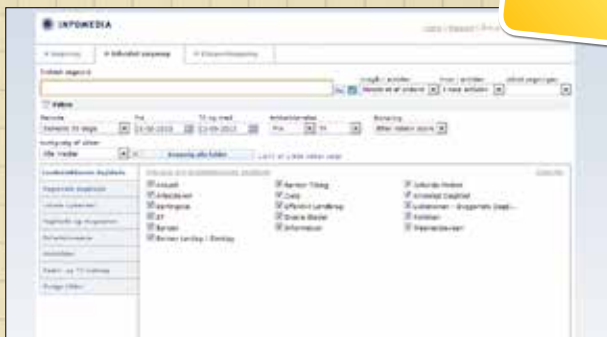
En stor database med artikler fra de fleste danske aviser og en del tidsskrifter. Find artikler fra 1990 og frem.

NB: Kun adgang via bibliotekets computere eller via SKODA.

Få adgang via aakb.dk » [Netmedier](#) » [Netbaser](#) » [Aviser & Artikler](#).

Søgetips:

- Vælg udvidet søgning.
- Du kan begrænse din søgning til enkelte aviser/dagblade.
- Tjek hvilken periode, du søger i. Infomedia søger automatisk inden for de seneste to uger.

Hvornår er Infomedia god?

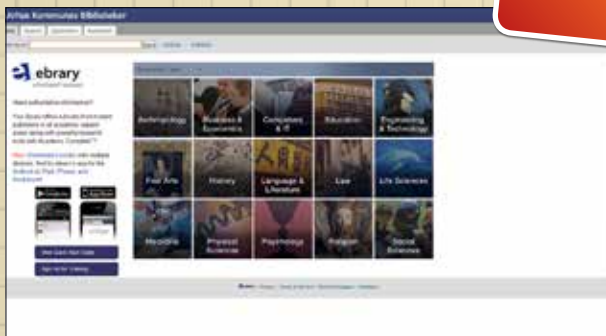
- Når du ønsker danske avisartikler i deres fulde længde.
- Når du har brug for anmeldelser, interviews, baggrund mv.
- Når du søger informationer om helt aktuelle begivenheder eller om emner, der endnu ikke er skrevet bøger om.

14 EBRARY

Et ebogsbibliotek, der primært indeholder engelsksprogede fagbøger.

Få adgang via aakb.dk » [Netmedier](#) » [Netbøger](#).

- Adgang til engelske bøger inden for mange emner.
- Titlerne på Ebrary kan søges frem via aakb.dk som andre materialer.

Hvornår er Ebrary god?

- Når du søger fagbøger, der ikke findes på dansk.
- Når du er lidt sent ude – du behøver hverken at reservere eller stå i kø til ebøger.

15 STUDENT RESOURCES IN CONTEXT

En engelsksproget database, der indeholder over én million artikler i fuldtekst. Basen dækker bl.a. historie, litteratur, naturvidenskab og geografi.

Få adgang via [aakb.dk](#) » [Netmedier](#) » [Netbaser](#) » [Opslagsværker](#).

Tips til din søgning:

- Du får flere søgefelter og flere afgrænsningsmuligheder ved at vælge Advanced Search.
- Under Advanced Search kan du afgrænse i forhold til artiklernes sværhedsgrad ved at vælge basic, intermediate eller advanced. Her kan du også vælge mellem forskellige materialetyper – f.eks. multimedier eller tidsskrifter.

Hvornår er *Student Resources in Context* god?

- Når du ønsker information, der ikke findes på dansk.
- Når du søger information om såvel brede som specifikke emner.

16 SCIENCE IN CONTEXT

Engelsksproget, naturvidenskabelig database, der indeholder emneoversigter, artikler, eksperimenter, biografier og illustrationer. Basen dækker fysik, kemi, medicin, matematik mv.

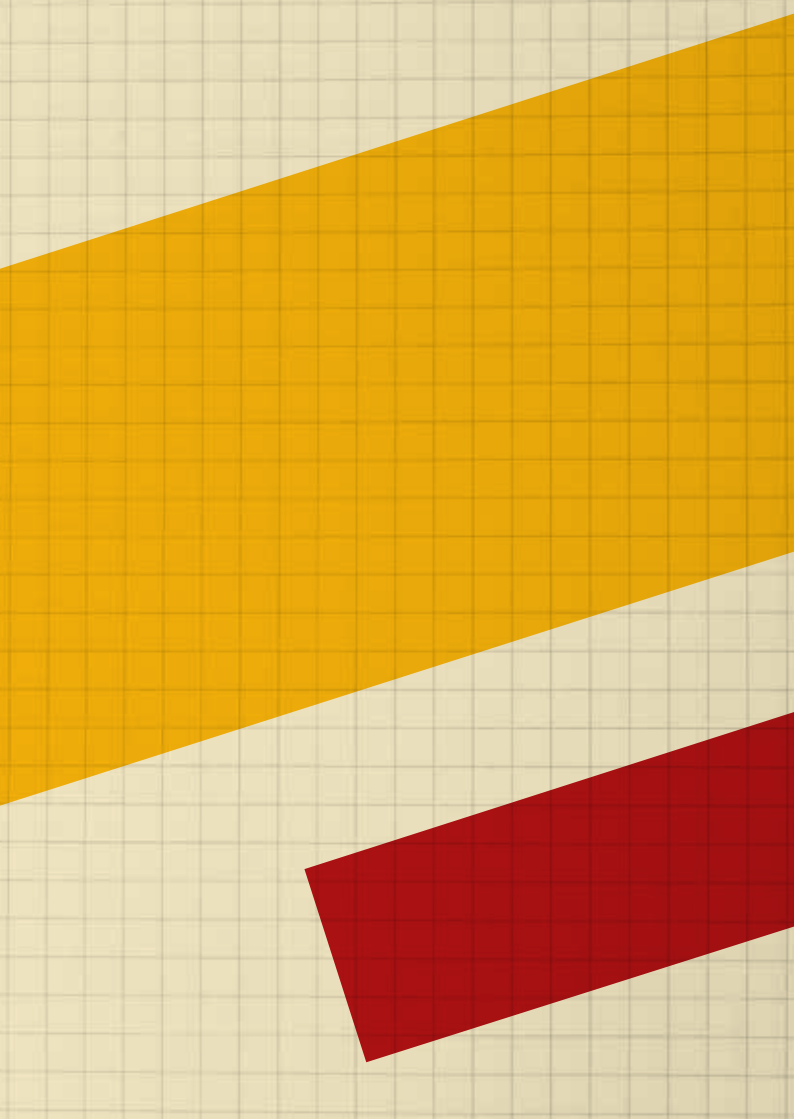
Adgang via [aakb.dk](#) » [Netmedier](#) » [Netbaser](#) » [Naturvidenskab](#).

Databasens søgefunktioner fungerer ligesom Student Resources in Context.

Hvornår er *Science in Context* god?

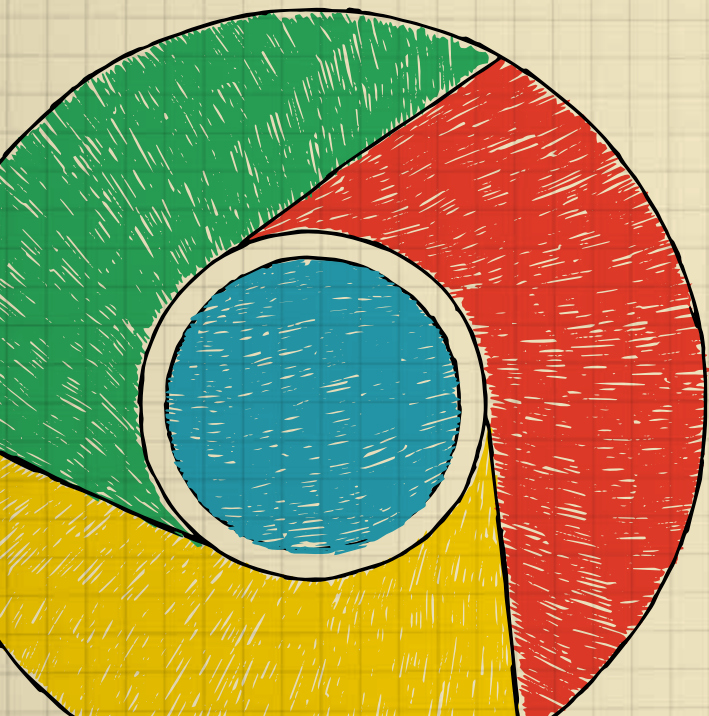
- Når du er på udkig efter naturvidenskabelige artikler eller forslag til forsøg.
- Når du søger information om såvel brede som specifikke naturvidenskabelige emner.

18 FÅ MEST MULIGT UD AF GOOGLE

Værd at vide om Google:

- Google viser de mest populære websider inden for et emne.
- En webside er populær, når mange andre sider linker til den, eller hvis mange besøger den.
- De mest populære sider er ikke nødvendigvis de mest brugbare.
- Google kvalitetsvurderer ikke sider – det er din opgave!

Tips & tricks til søgninger på Google:

- Skriv anførelsestegn rundt om sætninger eller navne, f.eks. "at rejse er at leve".
- Skriv en stjerne (asterisk) i stedet for ord, du ikke kan huske, f.eks. "Fifty shades of *" eller "Peter * Madsen".
- Skriv minus foran bestemte ord, du ikke vil have med i resultatet, f.eks. "Ny computerteknologi -mac".
- Søg på forskellige ord inden for et emne ved brug af OR, hvis emnet er grønsager, kan du f.eks. skrive "gulerødder OR kartofler."
- Find en definition af dit søgeord ved at skrive *define* før søgeordet, f.eks. "define:global warming" (virker oftest kun ved engelske ord).
- Hvis du vil finde en bestemt filtype, f.eks. powerpoint-præsentationer eller artikler i pdf, så skriv søgeordet efterfulgt af filtypen (filetype:xxx), sådan: "atombombe filetype:pdf".
- Hvis du vil finde noget på en bestemt webside, som er uoverskuelig, eller hvor søgefunktionen er håbløs, kan du skrive dit søgeord efterfulgt af webadressen (site:sidens navn), f.eks.: "offentlighedslov site:www.folketinget.dk".

20 HVAD KAN JEG STOLE PÅ?

Vær altid kildekritisk, når du søger på nettet. Der findes mange gode sider, men der er desværre også utroværdige sider.

Er du i tvivl? Overvej følgende spørgsmål:

- Er websiden offentlig eller privat?
- Hvornår er websiden opdateret?
- Er der kontaktoplysninger eller en om-sektion på siden?
- Er der mange reklamer?
- Hvordan er sidens sprogbrug? Er der mange stavefejl?
- Er der henvisninger til andre, fagligt relevante kilder?
Jo flere seriøse websider, der linker til websiden, desto bedre.
- Brug din sunde fornuft og sammenlign det, du evt. allerede ved om emnet med de oplysninger, der står på websiden.
- Vær opmærksom på falske websider med ondsindede hensigter, hadesider, fupsider eller parodier – vær især opmærksom på sider med .org-ender, der kan have politiske formål.

21 HVOR FINDER JEG FLERE NETBASER?

Se alle netbaser, som Aarhus Kommunes Biblioteker giver gratis og lovlig adgang til, enten fra biblioteket eller fra din computer derhjemme på aakb.dk » *Netmedier* » *Netbaser*.

Hvor kan jeg få hjælp?

Spørg dit lokale bibliotek

– find kontaktoplysningerne via aakb.dk/biblioteker.

22 SKEMA TIL INFORMATIONSSØGNING

1. Emnebeskrivelse

Overvej dit emne – skriv en overskrift /arbejdstitel.

.....

.....

.....

2. Nøgleord/synonymer

Hvad kan du søge på? For at få flest hits kan du skrive konkrete nøgleord, synonymer og evt. oversætte ordene til engelsk.

.....

.....

.....

3. Vælg søgeredskaber

Start f.eks. din søgning i Aarhus Kommunes Bibliotekers samlede materialer på aakb.dk. Herefter kan du ud fra emne og mængde udvælge specifikke netbaser, som du vil søge i.

Brug nettet – Lær at søge effektivt

Udarbejdet af Aarhus Kommunes Biblioteker i forbindelse med gymnasiesamarbejdet

ITK Design
Mølleparken 1
8000 Aarhus C

Layout: Jan Thomassen
Tryk: LaserTryk.dk
Oplag: 5.000 eksemplarer

ISBN 978-87-89860-05-3
Udgivet september 2013
2. udgave februar 2015

